Anul IX — Sibiiu, Duminecă 2/14 August 1892 — Nr. 174

ABONAMENTELE

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarchie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl. 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare ḑi de lucru

INSERȚIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr. a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumeră și la poste și la librării.

În Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipscani 35

Epistole nefrancate se refusă. — Manuscripte nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Colecta națională

pentru restaurarea caselor devastate ale domnului Dr. Rațiu în Turda.

Transport din Nr. 171 .	fl. 855.66
Dela dl Petru Feșteu din Bucuresci	„ 5.—
Dela dl Ioan Giulani din Otlaca .	„ 1.—
Suma . .	fl. 861.66

Administrația „Tribunei“.

Măciucă, nu condeiu.

Nu este mai adûncă rătăcire decât a celor care cred, că în situațiunea de față ar fi cu putință stabilirea unui *modus vivendi* între Români și Maghiari.

Nici în ruptul capului cești din urmă nu vor da Românilor dreptatea pe care ei o reclamă, după-cum nu o vor da nici celoralalte naționalități, fiindcă nici-odată ei nu vor voì sĕ se lipsească de avantagiile și privilegiile, pe care, la adăpostul pretinsei lor constituțiuni, le storc dela noi toți. Ei au nu numai mari interese politice, dar' și foarte mari interese materiale, ca națiunea maghiară sĕ predomnească în Ungaria.

Și chiar dacă am presupune, că s'ar putè afla un guvern — dulce ilusie de visător — doritor sĕ reguleze cestiunea naționalităților definitiv și serios, pe temeiul egalității, fără de care libertate nu există și nici frăție, acel guvern n'ar putè isprăvì nimic, s'ar afla în imposibilitate absolu ' de a lucra ceva.

De o parte 'i-s'ar pune în cale cu toată puterea, interesele; pe de altă parte ar fi împedecat de chiar spiritul publicului maghiar, împotrivit ori-cărei idei de dreptate.

Aceasta este atât de adevĕrat, încât, cu toate-că cestiunea naționalităților în Ungaria preocupă acum întreagă lumea și cu toate-că toți, până și aliații monarchiei, se arată favorabili naționalităților și sfătuesc pe Maghiari sĕ le facă dreptățile, pe care le cer, totuși dintre Maghiari nimeni nu cutează sĕ ḑică o vorbă bună în favorul majorității locuitorilor Ungariei, nimeni nu îndrăsnesce sĕ arete primejdiile mari, care colcăe sub politica de maghiarisare.

Un singur om a avut îndrăsneala sĕ nu fie tocmai-tocmai partisan al tuturor asupririlor ori-cât de crunte. Acest om este Mocsáry și am vĕḑut unde 'l-a dus curagiul seu. Acum, și el se pocăesce de pĕcatele trecutului.

Irlandezii au avut marele noroc sĕ afle între Englezi un om hotărît și de inimă ca Gladstone, care sĕ le îmbrățișeze causa. Printre Maghiari nu se află nici unul, care sĕ rîvnească la rolul bĕtrânului mare om de stat englez. Și chiar dacă s'ar afla, ar fi de geaba și fără de folos. Englezii au putut fi convinși de Gladstone; Maghiarii n'ar fi convinși câtuși de puțin de dreptatea cererilor formulate de naționalități. Este altul spiritul lor public.

Timp îndelungat, căpeteniile și agitatorii Maghiarilor 'și-au cheltuit toată activitatea, ca sĕ nască și sĕ hrănească în inima poporului lor ura naționalităților, odată cu credința, că Maghiarii sûnt meniți sĕ domnească peste tot rĕsăritul Europei. Generații întregi au fost crescute într'aceste idei de dominație și de vrăjmășie. Resultatul nu putea sĕ fie dragostea și înțelegerea dreaptă a adevĕratei stări de lucruri. Firesc este, ca tot Maghiarul sĕ ne urască, sĕ ne privească drept „vrăjmașii din lăuntru, care se împotrivesc aspirației lor în afară“. Și astfel astăḑi, dacă un guvern unguresc ar îndrăsnì sĕ aducă măcar în discuție cestiunea naționalităților, soartea lui ar fi ușor și repede hotărîtă. Plebea, care nouĕ ne devastează casele și ne amenință vieața, nu 'l-ar mai lăsa o singură ḑi sĕ conducă destinele statului. În lipsa plebei, s'ar însărcina cu acest rol studenții maghiari.

Și ce este mai trist, și mai grav, e că nu vedem semne ca, pe viitor, Maghiarii sĕ-'și schimbe concepția lor despre naționalități. Nici o încercare nu se face într'acest sens, nici o sforțare spre luminarea și cumințirea națiunii maghiare.

De sigur, că nu într'acest sens lucră numeroasele societăți de maghiarisare și nici în școalele unguresci nu se pot căpĕta asemenea idei. Cât despre presa maghiară, ea dimpotrivă tot mai tare și mai înverșunat lucră înspre înrĕutățirea stării de astăḑi, înspre încordarea relațiilor dintre naționalități și Maghiari.

Presa maghiară! Dacă este axiomă adevĕrată, că fiece națiune are instituțiunile pe care le merită, trebue sĕ plângem amar națiunea maghiară, fiindcă în jalnică stare se află judecând după presa sa. Dela cea mai infimă până la cea mai mare, toate foile maghiare, neexceptând nici pe cele oficiale ale comitatelor, cărora totuși nu le e permis sĕ se ocupe de politică, nu fac alta decât sĕ sumuțe pe conaționalii lor asupra naționalităților. Modul cum se ocupă acum de Români e tipic. La tot momentul sûntem înfățoșați drept „trădători de patrie“, drept mișei buni de spânzurătoare sau cum scria deunăḑi „Ellenzék“ „oameni care merită sĕ fie bătuți cu varga de alun pe bancă“ și „ciocăniți în cap“. De altmintrelea, am dat în timpul din urmă nenumĕrate extrase din foile maghiare, din care oricine s'a putut convinge despre starea presei maghiare.

Presa maghiară! Dar' dacă au un noroc Maghiarii, este că limba lor nu se cunoasce afară din confiniile statului, pentru-că s'ar rușina și îngrozì o lume de cele-ce scriu ḑilnic foile maghiare. Presa maghiară nu discută, ea înjură, amenință și asmuță lumea asupra protivnicilor. Gazetarii maghiari nu înțeleg, că menirea presei este sĕ cultive un popor, sĕ-'l lumineze; fanatici ei înșiși, gazetarii maghiari nu țin în mână un condeiu, ci o măciucă.

Adăpată în școale și în societate cu ură, avênd ca hrană intelectuală producțiile pline de ură ale gazetăriei maghiare, ce se poate aștepta dela națiunea maghiară? Ori-ce speranță în judecată dreaptă și nepărtinitoare din parte-'i este cu neputință.

Va venì însĕ un timp când, fiind nevoie de absolută prietenie între naționalități și Maghiari, căpeteniile acestora vor regreta amar educația ce au dat națiunii lor. Dar' atunci vor fi cu atât mai zadarnice regretele, cu cât va fi, poate, din nenorocire prea târḑiu.

Șoviniștii și cestiunea naționalităților. „Pester Lloyd“ primesce din Becicherecul-mare următoarea telegramă: În congregațiunea comitatensă extraordinară a comitatului Torontal a avut loc o mică desbatere despre naționalități. Era vorba de alegerea protestată a notarului Iacob Gatter din Presaca, care nu scie destul de bine limba locuitorilor din comună, adecă cea românească. Presidentul de tribunal Zsiros a propus anularea alegerii din motivul de mai sus, chiar și vicecomitele Dániel a pledat pentru anulare. Comitetul permanent a propus însĕ aprobarea alegerii, căci el scie destul de bine românesce, ca sĕ se poată înțelege verbal cu oamenii. Comitele-suprem Rónay a spriginit propunerea din urmă, ear' deputatul Demkó a accentuat îndeosebi, că în fața agitației române, care ia dimensiuni tot mai mari, la nici un cas nu este permis sĕ fie anulată o alegere, sĕvîrșită altcum în ordine, numai din motivul necunoscinței limbii române, căci limba oficială este cea maghiară“. Congregația a aprobat alegerea.

În chipul acesta cugetă șoviniștii, că vor resolva cestiunea românească!

REPLICA

TINERIMII ACADEMICE.

Cătră junimea academică maghiară.

(Urmare.)

Spre apĕrarea atentatelor ce ați îndreptat și cu vehemență continuați contra existenței naționale a națiunilor nemaghiare, spre explicarea îndreptățirii (!!) pornirilor voastre utopice de maghiarisare, vĕ provocați până și la unitatea italiană și la unitatea germană!!!

Care va sĕ ḑică, eventuala germanisare a Italienilor din Austria, sau rusificarea Germanilor din provinciile baltice, s'ar putè compara după teoriile voastre, cu unitatea uneia și aceleiași națiuni italiene sau germane?!!

La asemenea teorii nu mai rĕspundem căci prea sûnt elocuente.

În scrierea voastră ați ținut sĕ aruncați, din când în când, câte o insultă și asupra Românilor din România, căutând a le batjocorì țeara și istoria și a produce impresia, ca-și-când ei în timpurile vechi nu ar fi fost atât de destoinici și viteji în lupte, cum vi-se povestesce vouĕ și nouĕ în școale, că ar fi fost Maghiarii.

Nu discutăm; Românii de dincolo nu au trebuință de ajutorul nostru, dar' pentru-ca sĕ se vadă ce valoare are aserția voastră, vom cita pur și simplu părerile câtorva scriitori vechi, despre ceea-ce erau conaționalii nostri în trecut:

Sebastian Münster scria la 1550 despre Românii din Moldova de odinioară, că „sûnt aspri și aprigi și un greu biciu pentru Transilvania, sûnt oameni rĕsboinici și viteji și totdeauna gata de lupte“.

Gratiani, tot pe acelea vremuri, scria despre oștirile românesci următoarele: „Se bat cu o așa îndrăsneală, cu așa dispreț de moarte și cu atâta încredere în sine, încât adeseori cu o mână de oameni înfrânseră armatele vecinilor“.

Celebrul istoriograf polon, Orzechowski, eată ce scria despre Români: „Sûnt oameni groaznici și foarte viteji și nici că este pe fața pămêntului alt popor, care pentru gloria rĕsboinică și pentru eroism, sĕ apere o mai mică țerișoară contra mai multor dușmani, atacându-'i sau respingêndu-'i fără încetare.

Am putè sĕ continuăm, dar' ne mulțumim a încheia citând părerea dlui Rudolf Bergner, care din proprie intuiție și din studii stăruitoare cunoasce raporturile de pe aici; d-sa se pronunță astfel: „Poporului românesc 'i-se cuvine întocmai în aceeași mĕsură ca celui unguresc, recunoscința Apusului: el servì în lupte înfocate și desperate drept mur de apĕrare vrednic de compătimire, împotriva Otomanilor și nu se plecă decât atunci, când Europa-apuseană, mulțumită geniului și norocului prințului Eugen, se simția mai ușurată“.

Pe toate paginile rĕspunsului vostru vĕ dați mereu silința a produce impresia, că ați fi o nație deja europenisată și de libertate iubitoare.

Și chiar voi le spuneți acestea?!

Dar' oare nu voi studenții universitari maghiari din Cluj ne-ați insultat în chipul cel mai ordinar cu prilegiul petrecerii noastre pacĕnice dela 15 Maiu 1884?

Nu voi ni-ați ars gazetele românesci în piața Trencin din Cluj?

Nu voi v'ați degradat a face denunțări și a cere închiderea societății noastre literare „Iulia“?

Nu voi ați conceput și cântat atunci vecĕnic infama poesie cu refrenul „*Büdös bocskor*“, [1]) în care vĕ bătеați joc de un întreg popor?!

Nu voi ați dat la 1891 asalt asupra adunării Românilor din Cluj, aruncând cu petri și spărgêndu-le capetele, pentru-că au „îndrăsnit“ (!) a se întrunì, ca sĕ desbată și sĕ protesteze în contra legii proiectate de desnaționalisare prin asile de copii?

Și voi, care cu atâta brutalitate ne-ați insultat, mai aveți temeritatea a vorbì despre civilisație și libertate?

Se poate mai mare blasfemie?

Mai faceți apoi imputare fraților nostri, că prin Memoriul lor ar fi voit sĕ lipsească pe Maghiari de buna lor reputațiune?

Bună reputațiune?

Sĕ vedem!

Un om, care a făcut studii intensive asupra vieții publice din Ungaria, eată cum vĕ caracterisa pe voi, care totdeauna singuri ați monopolisat această țeară; domnul Schuler-Libloy, vechiu profesor de dreptul public al Ungariei, scrie: „Un temeinic cunoscĕtor al raporturilor din Ungaria le caracterisa astfel: „aici cel ce e mai tare bagă pe cel mai slab în buzunar“.

[1]) Opincă puturoasă.

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Yerba Buena.

Roman în douĕ tomuri

de

Bret Harte.

Capitolul III.

(Urmare.)

Și în momentul acesta se juca de-a baba oarbă cu Milly, care o urmăria veselă printre trandafiri.

Se îndreptară apoi spre casă, Paul auḑì fâșâit de rochii, alunecatul unor piciorușe peste scândurile verandei, un sgomot ca-și-când cade cineva ușor, apoi un țipet ca de fericire, apoi ear' voce obosită, fericită, pe jumĕtate înăbușită — toate astea se urcau la dînsul deodată cu mirosul dulce al florilor . . .

E de sigur o copilă, și dacă e copilă, a judecat-o greșit!.. A, dacă tot cât el a creḑut că este o cugetare a unei fete serioase, nu este decât închipuirea nevinovată a unei fete tinere, dacă ceea-ce el a luat în serios nu este decât caprițiul unei fete de școală!. . .

În loc ca sĕ o desminți, în loc de a vorbì cu ea serios și ar fi căutat sĕ deștepte într'însa interes pentru alte lucruri, dînsul a mai ajutat-o în a-'și țese visurile . . .

A tractat cu dînsa, ca-și-când ar curge și în vinele ei sânge de al mamei sale încărcată cu pĕcate. Privise într'însa pe copila aventurierei și nu pe fiica al cărei tutor era, și care se adresase la simțul seu de cavalerism tocmai în curățenia și nevinovăția ei..

Sângele 'i-se urcă în față — pentru-că cu toată cultura și stăpânirea de sine, Paul nu-'și perduse încă pudoarea din copilărie — și se întoarse dela fereastră, ca-și-când aceasta ar arunca dojană asupra lui.

Ar fi trebuit oare sĕ se mulțumească cu aceea, ca sĕ risipească din mintea fetei gândurile greșite, ori trebuia sĕ-'i spună adevĕrul?... Nu ar fi trebuit oare, mai nainte de toate sĕ-'i câștige încrederea — își aducea aminte, cu părere de rĕu, de acea plângere a fetei, că ea n'are pe nimeni în cine sĕ se încreadă — și după-ce 'i-a descoperit taina, sĕ-'i promită, că altuia nu va trada secretul, și că va ajuta-o sĕ-'și realiseze planul. . .

Aceasta n'ar fi schimbat starea lucrurilor, cel puțin din punctul de vedere al Yerbei nu; ear' după aceea ar fi putut sĕ mediteze împreună, ar fi ajutat-o cu mintea și cu inima lui, dar' ...

Cum și în ce chip ar fi putut sĕ spună fetei aceasta? Ne mai vorbind de introducerea delicată și grea, cu care ar fi trebuit sĕ spună fetei rușinea mamei ei, ce 'l-ar fi putut autorisa pe el sĕ comunice Yerbei toate acestea?...

Dreptul de tutor, care nici-odată nu a ajutat-o cu vre-un sfat? ca cunoscut, care nu o cunoasce decât de o oară?

Și peste tot, cine poate avè dreptul acesta?... Amoresatului, care în chipul acesta poate face pretenții la gratitudinea fetei, dar' a cărui dragoste — după asemenea descoperire — nu ar primì-o nici o fată? Nu.

Ori bărbatului? Da.

Paul își aduse aminte acum de cele-ce-'i spusese colonelul. Dumneḑeule mare! Oare gândul acesta 'l-a muncit atunci pe Pendleton?

Și totuși acesta este singurul mijloc de a se resolva cestiunea.

Cineva bătù în ușe. Întrà dl Woods. Spuse, că bagagiul a fost adus dela hotel, că doamna Woods, — soția sa — avênd în vedere, că Mr. Hathaway și așa o sĕ stee puțin aici, renunță la dreptul de a-'l așeḑa la masă lûngă dînsa, ci lasă această plăcere Yerbei.

Paul mulțumì cu seriositate, dar' totuși zimbì. Dar' dacă între supă și pănă sĕ vină pescele, sĕ-'i facă comunicarea de natură dramatică? Gândindu-se însĕ la independența de spirit a fetei, nu mai avea nici o îndoeală, că Yerba ar refusa comunicarea nemiloasă cu mândrie rece și cu o perfectă stăpânire de sine.

Se apucà sĕ-'și schimbe hainele; se mișcà atât de-a lene, aproape ca uitat de sine, ca adormit de mirosul florilor și vêntul căldicel ce întrà pe fereastră, pentru-că vênturile passate trecuseră deja.

Deodată observà, că nici nu se gândesce tocmai așa de mult la Yerba, ci par'că o vede înaintea sa. . . Par'că o vede cum stătea colo în chiosc și cum își neteḑesce fața cu trandafirul. . .

Trecù în camera de toaletă, și acolo însĕ în loc de a se vedè pe sine, vedea fața Yerbei. . . Se cutremurà apoi, ca-și-când s'ar fi spăriat, când pe măscioara de marmoră găsì o vază, într'însa o floare de pus în butonieră, ear' alăturea un bilet, pe care era scris:

„Drept mulțumire, pentru-că ai rĕmas aici, Yerba. . .“

Va fi fost adus aici de o servitoare, până-ce dînsul a stat la fereastră.

Pe când Paul se coborî în salon, acolo erau deja șese persoane. Se vede, că domnul Woods a învitat câțiva vecini, între care un judecător cu numele Baker, cu soția, apoi Don Caesar Briones, proprietarul dela Los Pajaros de Raucho și sora sa, Donna Anna. Milly și Yerba nu erau încă acolo.

Don Caesar, un tinĕr cu statură de foreador, cu fața rotundă, veselă și cu ochi moroși, părea a simțì foarte mult lipsa lor, ochii 'și-'i ținea mereu ațintiți spre ușe, în timp ce Paul începù conversația cu Donna Anna, dacă se poate numì conversație ceremonia, care fu schimbată după prima privire și mișcare de evantail în rîsete și cochetărie sgomotoasă.

Sosì apoi Milly, fragedă ca o fată mică, în haină albă, ear' un moment mai târḑiu, întrà apoi o femeie înaltă, grațioasă, pe care Paul abia o recunoscù, după prima privire.

De ordinar se crede, că adevĕrata frumseță rĕmâne tot frumseță și în haine mai simple. Cu toate astea n'a fost acum în salon nici un om, care sĕ nu fi mărturisit, că în haina ei de acum, Yerba este mult mai frumoasă, decât a fost mai adinea ori, că înfățișează acum o frumseță nouă și de alt caracter.

Era într'o haină neagră de grenadin, care formă un contrast isbitor de frumos față cu albeața obrajilor și umerilor sei. Și câtă grație în toată a ei atitudine.

Giuvaricale nu purta, doar' că avea la gût o salbă de mărgăritar, atât de mică, încât părea a fi pentru copil, și se alipia atât de tare în giurul gûtului, că abia se putea osebì.

Paul nu scia, că salba aceasta a fost dăruită fetei din partea mamei sale, înainte de a renunța la dînsa cu câteva sĕptĕmâni; o presimțire însĕ îl făcea a crede, că fata îmbrăcând această haină în coloarea doliului, se duce la înmormêntarea trecutului mamei sale.

Totul ce părea mai vesel pe îmbrăcămintea ei erau cele câteva flori albe dela piept, păreche cu ceea-ce era în butoniera lui Paul.

Ochii lor se întâlniră pentru un moment. Tinĕrul privì mirat la fată. În minutul următor însĕ se ocupà cu alții, și anume cu Donna Anna.

— Fratele d-tale, așa pare, este un admirator al d-șoarei Yerba.

— O da, ḑise Donna Anna. — Dar' domnia-ta?

— Eu? a, eu îi sûnt tutor, rĕspunse Paul vesel. Din parte-'mi adorațiunea ar fi egoism.

Trad. de *Ioan Russu Șirianul.*

(Va urma.)

Dl H. Bidermann, profesor la universitatea din Graz, vĕ cunoasce foarte bine şi eată cum se pronunţă despre „constituţionalismul“ vostru mult lăudat: „Nu le strică Maghiarilor dacă tot mereu li-se revoacă în memorie rĕspunderea grea ce au încărcat asupra lor prin abusul de putere ce 'l-au făcut de secoli încoace.

Englezul Charles Bonner, care la faţa locului a studiat Transilvania şi care arată foarte multă simpatie pentru Maghiari, ḑice între altele: „În tot ce afirmă sau expune Maghiarul, el nu poate fi privit decât un garant de puţină încredere; el totdeauna va ascunde împregiurările care vorbesc în contra lui.

Cu deosebire îi place Maghiarului ceea-ce el numesce „punctul de vedere istoric“.

În faţa acestuia totul, civilisaţie, crescere, împregiurări şi raporturi trebue sĕ cedeze.

Dar' pe de altă parte el nu ţine nimic la „punctul de vedere istoric“, dacă acesta nu se potrivesce cu poftele sale“.

Francezul Eduard Thouvenel, vor bind despre o sĕrbare naţională-maghiară, eată cum vĕ caracterisa: „Poporul străbătea străḑile strigênd: Ungaria şi libertate! ear' ca probă despre respectul seu pentru libertatea altora spărgea ferestrile cetăţenilor, care nu împinseseră patriotismul până în a ilumina casele lor....

Ḑece secoli au trecut peste acest popor fără a şterge caracterul seu: Maghiarul de astăḑi este fiiul demn al barbarului de odinioară...“

Prin urmare, veţi binevoì, stimabili colegi, a mai slăbì din laudele şi fala voastră! —

Cum vedeţi, nu prea aveţi titluri ca sĕ fiţi în drept a vorbì despre noi, naţiunile nemaghiare din Ungaria, cu acea revoltătoare îngâmfare, precum o faceţi aceasta în broşura voastră!

De altcum, abia apăruse „Rĕspunsul“ vostru şi eată cum se pronunţa o foaie neaoşe maghiară asupra lui: „Sûnt fapte anumite, care nu se pot tăgăduì“.

Astfel este fapt, că în Ungaria există o lege pentru naţionalităţi, ale cărei hotărîri nu se respectă.

Este fapt, că sistemul de alegere este artificial de astfel întocmit, ca ţinuturile locuite de Români sĕ trimită mai puţini deputaţi, ca ţinuturile locuite de Maghiari.

Orăşele mititele maghiare aleg cu 200 până 300 de voturi un deputat, pe când pe de altă parte abia la 5000 de alegĕtori români vine un deputat.

Aceasta este o nedreptate....

Este fapt, că în ţinuturile locuite de naţionalităţi se găsesce o întreagă armată de astfel de funcţionari, care în numele statului unguresc fac administraţie şi justiţie paşalicească.

Şi astfel am putè înşira un întreg leghion de astfel de apariţii, care toate dovedesc, că ... chiar oficiile nu respectă legea naţionalităţilor, aşa că şi după apariţiunea „Rĕspunsului“ junimii maghiare rĕmâne neschimbat tristul adevĕr, că de fapt naţionalităţile sûnt asuprite“. [2])

Ei bine, colegi, mai aveţi curagiu a falsifica adevĕrul exclamând cu entasă: „în ceea-ce privesce libertatea politică nici-odată nu s'a auḑit o învinuire mai nedreaptă ca a Valahilor contra Maghiarilor“?

Sau credeţi, că cu asemenea tăgăduiri cerbicoase veţi putè acoperì violenţele ce ni-se fac?

Ah, stimabili colegi, nu vĕ aduceţi aminte din istoria patriei, că şi vouĕ vi-se puseră odată lanţuri ca sĕ nu vĕ desvoltaţi în spiritul vostru naţional?

Aţi uitat experimentele de germanisare ale lui Iosif al II-lea?

Aţi uitat causele pentru care v'aţi revoltat la 1848?

Aţi uitat absolutismul germanisator de sub Bach şi Schmerling?

(Va urma.)

[2]) Veḑi „*Maghiar Állam*“ dela 12 Iulie 1891.

Încep a înţelege.

Drept dovadă, că şi cercurile guvernamentale vrênd-nevrênd trebue sĕ recunoască importanţa cestiunii române, servească următorul articol, care „Neues Pester Journal“ dela 9 l. c. n. 'l-a publicat la locul cel dintâiu.

Eată traducerea lui verbală:

Cu mare vuet poartă asmuţătorii români rĕsboiul lor agitător în contra statului, spre a se ameţì aşa ḑicênd pe sine şi nouĕ a ne insufla o groază cuvenită. Aşa făceau Troianii când năvăliau asupra Grecilor ce îi aşteptau cu nerăbdare. Românii arangiază pe regrinagii gălăgioase la Viena în „Hofburg“ şi sûnt neobosiţi în compunerea a tot felul de memorande şi acte, care îşi caută anevoios în cele mai diferite limbi un public, şi care cu toate sforţările retorice puternice, chiar şi în Bucuresci, Petersburg şi încâtva şi în Paris au produs numai un ecou slab. N'ai decât sĕ cetesci scrisoarea de apĕrare a advocatului Dr. Raţiu, în contra căruia s'a ridicat la camera advocaţială din Cluj o acusă, după părerea noastră cu totul superfluă, spre a cunoasce spiritul ultraiştilor români, disposiţia şi modul lor de cugetare politic. La nimic mai puţin nu tinde firea lor, decât de a rupe uniunea dintre Ungaria şi Transilvania, a desface, sub mantaua autonomiei, Transilvania de Ungaria. Asupra tuturor celoralalte gravamine, despre care vorbesc conducĕtorii români, precum asuprirea şi persecutarea naţionalităţii lor, maghiarisare cu forţa, lege electorală nedreaptă, excluderea Românilor dela oficiile publice nu trebue sĕ mai vorbim, fiindcă acestea de o parte sûnt neadevĕrate şi cel puţin grozav de exagerate, de altă parte nu motivează o agitaţiune atât de cruntă, după-cum sciu sĕ o însceneze conducĕtorii cu un sgomot atât de mare. Se poate oare vorbì de o maghiarisare cu forţa a Românilor, care între altele în şcoală şi în biserică folosesc neconturbaţi limba lor maternă şi o pot cultiva? Ce părere trebue sĕ ai aici în ţeară despre alipirea unor anumiţi Români către statul ungar, dacă acestia se opun cu o ură neîmpăcată ori-cărei încercări sincere şi absolut compatibile de a rĕspândì cunoscinţa limbii de stat? E oare această ură disposiţia, în care se poate face o înţelegere a naţionalităţilor. Dacă politica maghiară privesce cu neîncredere la uneltirile conducĕtorilor români, nu au dat oare acestia de mai mult ca de douĕḑeci de ani de repeţite-ori prilegiul cel mai întemeiat la aceasta, prin vorbirile lor, prin pretensiunile lor şi prin pasivitatea cu care stau de o parte de vieaţă publică activă, va sĕ ḑică ori-ce posibilitate a unei înţelegeri pacînice o resping dela început şi aşteaptă mântuire numai dela revoluţiuni?

Acesta e contul datoriei agitatorilor români. Şi ce fel de represalii a exerciat statul în contra lor? Nu-'i lasă sĕ vorbească, sĕ scrie şi sĕ tipărească ce le place? Nu se servesc de libertatea de presă, călcând până marginile cele mai extreme ale aceleia? E evident, unde tind ei. Ei vor sĕ dee prin martirii cestiunii române în Ungaria acel lustru, pe care nu au fost în stare sĕ 'i-'l dee până acum toată strălucirea retoricei şi toată oratoria studenţească; ei vor sĕ scoată din răbdare pe aceia, pe care îi consideră de inimici ai lor; ei vor a seduce în fine statul prin atacurile lor la un pas, care sĕ justifice apoi ulterior strigătul lor înfricoşat. Aceasta însĕ nu le va succede. Ei vor sĕ fie persecutaţi pentru-ca în cele din urmă sĕ se poată plânge cu ceva mai mult drept ca până acum de persecuţie. Asta nu e o dilemă rĕu imaginată. Ori sûnt lăsaţi şi mai departe sĕ facă ce voesc, şi atunci, în urma agitaţiunii lor fără margini, poate sĕ degenereze treaba la un puciu meschin. Sau te laşi sĕ fii scos din reservă şi întimpini uneltirile lor, ceea-ce apoi ar arunca de nou uleu pe foc. Până atunci se poate fără îndoeală bine pescuì în turbure şi va rĕmânè o rană nevindecată pe corpul statului, pentru care inimicii nostri vor sălta de bucurie, care va strica reputaţiunii noastre în faţa lumii, care va micşora vaḑa noastră şi încrederea în puterea noastră. Aceste sûnt speculaţiuni, care sûnt cu mult prea transparente, ca sĕ nu le cunoască fiecine. Asupra oportunităţii pasului advocaţilor clujeni, când au pus sub acusă pe Dr. Raţiu, nu voim sĕ perdem multe vorbe. Omul acesta alunecă în scrisoarea sa de apĕrare ca un ţipar prin laţurile legii penale. Dar' că uneltirile demagogilor români au crescut încă în timpul din urmă în cutezanţă, e absolut imposibil a nu se cunoasce. Noi sûntem cei din urmă, care vorbim numai decât de înaltă tradare şi de patrie, dacă se propagă o politică, care e straină şi duşmană dreptului nostru public. Tradarea de patrie e un cuvênt grav, serios, şi această acusare nu e permis a se ridica într'un mod uşor. Deasemenea şi apelul continuu la procuror şi la puterea represivă a guvernului începe a face un efect tocmai contrar celui intenţionat. Noi renunţăm a acompania strigătul acesta, şi noi nu am putè lua rĕspunderea, dacă ne-am asocia acelei armate, care îndreaptă cu turbare tunul asupra vrăbiilor. Dar' pe lûngă toată această nepreocupaţie trebue sĕ mărturisim, că domnii Români pun la o grea încercare pacienţa şi îndelungă răbdarea noastră.

Noi urmărim dela începutul ei agitaţiunea română cu cea mai mare atenţiune şi, fiindcă îi dedicăm o scurtă privire, vom fixa cu acest prilegiu unele puncte, pe care le recomandăm atenţiunii şi apreţierii cercurilor noastre politice. Schiţăm numai observările noastre, fiindcă ni-se va da încă destulă ocasiune spre a reveni la acelea mai amĕnunţit.

Mai întâiu ar fi constatat, că agitaţiunea română îşi caută isvorul alimentării sale în situaţia politică externă şi acesta pretinde a-'l şi găsì acolo. Anumite elemente ale mişcării române înţeleg lucrul aşa, că situaţia generală europeană, raportul monarchiei noastre cu Germania şi în special cu Rusia, raporturile triplei alianţe cu România, — că raporturile reciproce ale tuturor acestor factori puternici exaltaţilor pentru realisarea dorinţelor ar fi potrivite tocmai în momentul present. Conducĕtorii români vĕd într'asta o întărire deosebită a posiţiei lor; noi 'i-am advertisa a nu întinde prea tare acest arc. Ceea-ce privesc ei de un avantagiu deosebit al lor, ar putè uşor sĕ se dovedească ca slăbiciune şi pagubă.

Însĕşi elementele gânditoare şi care stau în reservă ale mişcării române, uită, că basele statornice ale statului maghiar nu se pot face pendente de pretenţiunile schimbăcioase şi de cele mai multe-ori controverse ale situaţiei politice generale, ci au condiţiunile lor politice proprii de existenţă, dela care nu e permis a se abate nici într'un cas şi în nici o constelaţiune. Un guvern maghiar, care ar părăsì anumite postulate fundamentale ale sistemului de stat maghiar sau le-ar face obiect a tot felul de transacţiuni şi traficuri — un astfel de guvern nu se poate închipuì sau dacă ar exista, ar trebuì rĕsturnat de prima suflare a indignaţiunii naţionale. Suveranitatea statului ungar, integritatea teritorului, unitatea cum au creat-o legile noastre, egemonia limbistică — aceste condiţiuni inalienabile ale unui stat consolidat după lupte îndelungate de secoli ar fi curată nebunie a te atinge de ele. Aceia, care deduc din situaţia generală europeană necesitatea de a împedeca chiar şi cu preţul unor jertfe anumite nisuinţe, uită înainte de toate un lucru: o situaţie europeană serioasă cere un stat maghiar puternic şi întărit, şi nu în serviciul capabilităţii de apĕrare a monarchiei lucrează acel politic, care ar suferì tendenţe ce s'ar atinge de temeliile statului nostru.

Pentru guvernul nostru din cele mai sus expuse resultă pe deplin lămurit politica ce are sĕ urmeze:

Nici un punct de vedere, de ori-ce natură ar fi acela, poate şi e permis a reclama o umilire a autorităţii statului ungar.

Guvernul maghiar trebue sĕ fie pătruns de idea, că statul nostru astăḑi e cu totul altul decum a fost cel dela sfirşitul anilor şeseḑeci, şi că statul ungar are acum destulă putere şi autoritate, pentru a se opune cu deplină putere unor agitaţiuni, dar' tocmai pentru aceea trebue sĕ aibă şi capabilitatea, de a face tuturor acelora, care vor sĕ se apropie de el cu intenţie bună, posibilă această apropiere.

Vocea extremilor din nici o taberă nu-'i permis sĕ aibă o influenţă normativă asupra decisiunilor guvernului. Necumpĕtări şoviniste aici ca şi dincolo pot numai complica situaţiunea şi îngreuna ori-ce soluţie salutară. Agitaţiilor ultraiştilor români trebue sĕ le opunem linişte conscíe de sine şi veghiare. Dar' nici exaltaţii naţionali ai nostri nu-'i permis sĕ aibă o influenţă asupra atitudinei guvernului nostru. Nu punctul de vedere român, nu cel exclusiv transilvănean, ci punctul de vedere de stat mai înalt, care domineazā toate facţiunile şi fracţiunile, trebue sĕ fie hotărîtor.

Guvernul nostru încă nu a comis nici o eroare în tratarea de până acum a aşa numitei cestiuni române. O oare-care aplecare spre quietism nu s'a dovedit până acum a fi păgubitoare. Ni-se va mai da încă ocasiune a lămurì mai de aproape unul sau altul din aceste puncte indicate de astă-dată numai fugitiv.

Voci străine

despre

causa Românilor din Transilvania.

„Genevois“ din Geneva publică în nrl. seu dela 19 Iulie a. c. următorul articol sub titlul „Cestiunea Românilor din Ungaria“:

O deputaţiune a fost trimisă la Împĕratul, dar' n'a fost primită, această atitudine a suveranului a produs o urită impresiune în Transilvania. În multe localităţi Ungurii s'au dat la devastări sĕlbatece. Opiniunea publică se îngrijesce din ce în ce de o stare de lucruri, care sĕ poată transforma într'un rĕsboiu civil. O interpretare în cameră a fost. Maghiarii ar trebuì sĕ caute causa adevĕrată unei stări foarte anormale? Cause trebue sĕ fie, pentru-că efectele sûnt foarte visibile. Maghiarii au făcut tot ceea-ce depinde dela ei pentru a ţinè pe Români în trunchiul unităţii lor politice? Eată ceea-ce scrie „Kölnische Zeitung“ această mare amică a Maghiarilor în tripla alianţă.

„Mişcarea Românilor din Transilvania are cause mai profunde decât se crede în străinătate. Cei care cunosc poporul român sciu că sûnt buni, lucrători şi inteligenţi.

După-ce descrie starea cea miserabilă a Românilor din Transilvania, făcută de către Ungurii cei sĕlbateci, urmează: Proletariatul român s'a mărit în cei 22 de ani, graţie inacţiunii Românilor. Prin nisce represori violenţi, guvernul poate a înăbuşì agitaţiunea, dar' rĕu s'ar arĕta la viitorul rĕsboiu, şi reaua politică va avè o teribilă revanşe. Ungurii îşi joacă ultima farsă, ar trebuì sĕ nu uite de momentul fatal când vor fi reduşi a forma ei singuri un stat, fără de ceialalţi membrii care îi aparţin într'un mod artificial: Acuma chiar nu este prea târḑiu. Dar' dacă guvernul se lasă a fi condus de şoviniştii cei exaltaţi, atunci pot fi siguri de isbucnirea unei tempese grozave.

Nu trebue a ascunde, că posiţia guvernului maghiar este dificilă; şi ar trebuì a lucra cu foarte mare abilitate ca sĕ poţi ajunge la o bună înţelegere. Barbaria, tirănia, sĕlbătĕcia etc., ar trebuì lăsate la o parte fiind prea mult întrebuinţate.

„Courrier de Londres et de l'Europe“ ce apare în Londra, a publicat în nrul seu dela 10 Iulie a. c. sub titlul „Grupa română din Transilvania“ următoarele apreţieri.

În Austro-Ungaria nu este numai cestiunea cehă, pe care va trebuì sĕ o resolveze de voe ori de nevoe, dând autonomia sa Boemiei şi substituindu-'i o trinitate unui dualism, întocmai cum s'a făcut cu Ungaria. Mai este şi cestiunea română, care înăbuşită până acuma sub despotismul ungar, începe a lua proporţiuni de temut.

De 25 ani, ḑice Le Siècle“, dela realisarea compromisului austro-ungar în 1867, Românii din Transilvania sûnt tractaţi ca nisce adevĕraţi parias. Ei aveau privilegii ce li-s'au luat; li-s'au confiscat bunurile, suprimat ḑiarele, făcênd imposibilă vieaţa jurnaliştilor, asemenea cum au făcut-o preoţilor şi institutelor lor.

Ei sûnt excluşi în mod sistematic din funcţiile publice: nu veţi găsì un român în personalul administraţiunilor centrale din Budapesta, în administraţiunile provinciale, chiar şi în cele comunale sûnt foarte puţini.

Încă mai mult; legea electorală împarte teritorul regatului în Zone: una maghiară, ai cărei locuitori se bucură de dreptul de voe fără nici o restricţiune, ceealaltă română, unde un cens de 25 fiorini este cerut celui mai sărac ţeran român. Eată causa pentru ce $9/_{10}$ din poporaţia română nu poate vota, şi dece n'au representanţii lor proprii în parlament.

O delegaţiune de 300 Români representanţi ai tuturor claselor s'au dus la Viena şi la Pesta pentru a-'şi depune plângerile lor, de 5 ori s'au presentat la Împĕrat şi de 5 ori au fost refusaţi.

Francisc Iosif spunea, că nu poate da audienţă fără consimţirea ministerului unguresc; dar' înzadar s'au adresat ei ministrului Szögenyi. Românii au convocat o reuniune, care a fost împedecată şi transmiterea telegramelor relatând suferinţele Românilor. Plângerile lor au trecut peste munţi în România şi tinerimea universitară a rugat pe regele Carol sĕ intervie el însuşi.

„*Le Petit Marseillais*“ din Marsilia se exprimă astfel în nrl. seu dela 9 Iulie sub titlul „Românii din Ungaria“:

Lupta naţionalităţilor care formează monarchia austro-ungară nu încetează deloc. Agitaţia slavă n'a încetat încă, şi deja a început a se isca o mişcare naţionalistă printre Românii acestei monarchii. Depeşile din ultimele ḑile ne pun în cunoscinţă de ultimele turburări ce au loc printre Români. Locuitorii de prin oraşe şi tîrguri cât şi cei dela sate au manifestat intenţiunea lor de a-'şi apĕra prin toate mijloacele posibile drepturile naţionale. La Arad au fost mici ciocniri, care s'au terminat prin intervenţiunea forţei armate şi prin numeroase arestări.

Această mişcare naţionalistă n'are nimica uimitor. Ea nu este decât eterna istorie a naţionalităţilor monarchiei de Habsburg oprimaţi altă-dată de Germani, ear' acuma o au Ungurii, care au uitat ceea-ce ei înşişi au suferit altă-dată pentru a devenì acuma mai despotici ca foşti la stăpâni.

Dar' ceea-ce este mai surprinḑĕtor, este că guvernul regatului independent al Românilor rĕmâne indiferent la această cestiune. Încă mai mult, căci fiind influenţat de politica austro-germană în loc sĕ apere pe fraţii lor asupriţi de Austria, lucrează în Orient în profitul hegemoniei austro-germane. Această aberaţiune politică foarte greu de explicat se observă şi în Italia.

„The Standard din“ Londra scrie la 19 Iulie următoarele, tot sub titlul „Românii din Ungaria“:

Ieri o altă serie de întruniri publice anti-maghiare au fost ţinute în mai multe oraşe din România spre a protesta în contra tratamentului cel sĕlbatec al Românilor din Transilvania. Se pare, că aceste demonstraţiuni ce s'au ţinut şi se ţin încă vor deveni o instituţie naţională. Marţia trecută un mare meeting a fost ţinut la „Hotel Union“ cu ocasia unui banchet dat studenţilor. Majoritatea alor 150 de persoane, care au luat parte la acest banchet erau politiciani. Primul toast a fost ridicat de dl Orĕscu, rectorul universităţii, care a exprimat speranţa, că prinţul moştenitor va devenì rege al tuturor Românilor; dl Grădişteanu a arĕtat, că toţi Românii dela tinĕr până la bĕtrân, şi dela palat până la colibă trebue sĕ lucreze şi sĕ facă sacrificii pentru compatrioţii lor din Transilvania.

După-ce trece în revistă discursurile tuturor celoralalţi oratori termină printr'o frasă împrumutată unui ḑiar din Viena, care ḑice, „că dacă şovinismul unguresc nu se va micşora, atunci ne putem aştepta la grave conflicte, care vor avè influenţă asupra întregei politice europene.

În organul parisian „Nouvelle Revue“ dela 15 Iulie a. c., cunoscuta maghiarofilă Mme Adam în „*Lettres sur la politique exterieure*“ vorbesce de starea politică a Europei, şi în urmă asupra Ungariei se exprimă în modul următor:

„Partidul independent, care are ca şef pe Kossuth şi a rĕmas puternic şi respectat, a visat în 1849 o autonomie parţială a diferitelor naţionalităţi reunite în federaţiune. Tot partidul trebue sĕ respecteze rasele nemaghiare şi sĕ realiseze formula pe care Kossuth a împrumutat o dela Elveţia: „Unul pentru toţi, şi toţi pentru unul“.

Agitaţiunea Românilor din Transilvania deşteaptă toate cestiunile puse în 1849. Aceste cestiuni, partidul naţional independent, care a rĕmas fidel lui Kosuth şi care se mărescе în fiecare ḑi în Ungaria, poate singur resolva printr'o legală renunţare la guvernarea cea despotică printr'un centralism absurd, şi prin darea libertăţii popoarelor asuprite“.

Replica studenţilor şi presa.

Toată presa din România se ocupă de Replica junimii academice române din Transilvania şi Ungaria. Ḑiarele cuprind articole elegioase pentru această lucrare, între care e de semnalat un articol al „Timpului“. În afară de acesta mai toate ḑiarele reproduc părţi întregi din Replică, pe care „Voinţa Naţională“ o publică în întregime în foileton.

Presa străină încă a început şi ea sĕ se ocupe cu lucrarea junimii. Astfel avem de semnalat un foarte frumos articol asupra Replicei apărut în numĕrul ultim al ḑiarului „Narodnie Noviny“ din Tur. S.-Márton, foaie a partidului naţional slovăcesc. Foarte simpatic se pronunţă şi organul naţional croăţesc „Agramer Tagblatt“, care în numĕrul seu dela 11 Aug. a. c. scrie următoarele: „Junimea universitară română din monarchia noastră, tocmai a publicat într'o broşură de 172 pagine Replica ei la rĕspunsul dat din partea studenţilor maghiari la Memorandul tinerimii din România. Şi Replica aceasta, scrisă cu multă îngrijire, a studenţilor români dă o icoană chiar mişcătoare despre situaţia Românilor în Ungaria, şi sigur nu va lipsì a produce în toată lumea civilisată cele mai mari simpatii.

Foile maghiare, între care şi cele oficioase, se înţelege că şi acum numesc toate plângerile Românilor minciuni şi invenţii, dar' cine cetesce Replica, sigur nu va sta nici un moment la îndoeală, că pe care parte este minciuna şi întrucât pot fi minţite toate raporturile teribile, care ni-le desfăşură Memorandul Românilor. Altcum vom mai revenì asupra publicaţiunii mai recente a junimii universitare române“.

De altă parte foile şoviniste maghiare şi maghiaroane continuă a vorbì despre Replica studenţilor în obicĭnuitul lor ton murdar şi injurios. Guvernamentalul „P. H.“ ḑice că Replica este una dintre cele mai periculoase scrieri politice, care numai pretextează că rĕspunde studenţilor maghiari, dar' în realitate are de scop sĕ alarmeze Europa şi sĕ presente pe Maghiari ca pe nisce barbari apăsători. În

fine se întreabă şi el, că cu ale cui cheltueli s'a tipărit.

Apponyistul „Budapester Tagblatt“ încă se mulţumesce a decreta de minciuni afirmările Replicei şi pe autori de fanatici. Totuşi recunoasce de adevĕrate datele despre abusurile electorale (fiindcă sub aceste sufere şi partidul seu), dar' ḑice că aceste nu sûnt îndreptate contra Românilor, ci contra tuturor celor-ce sûnt adversarii guvernului. „Pesti Napló“ debitează şi el frasa banală, că însaşi apariţiunea Replicei este dovadă, că Românii au libertate. În merit ḑice, că scopul studenţilor români este negaţiunea statului unguresc, ear' pentru ajungerea acestui scop falsifică şi istoria şi statistica. Prin ce? Asta nu o spune. Pe acelaşi ton mai mult sau mai puţin pătimaş, vorbesc şi celelalte, ca „Egyetértés“, „Budapest“, „Kis Ujság“, din Budapesta“, „Ellenzék“ din Cluj, dar' apreţieri obiective şi măcar încercări de a combate argumentele atât de numeroase ale tinerilor nostri, nu găsim în toată presa maghiară. Cu atât mai rĕu pentru ea!

La

Abonament lunar

pentru **August** st. v.

— cu preţurile din capul foii —

invită

Adm nistraţiunea ḑiarului „TRIBUNA“.

CRONICĂ

Archiducele Albrecht, după o telegramă din Lemberg, a plecat la 11 l. c. la manevrele de fortăreaţă dela Przemysl.

*

Înmormêntarea vĕduvei Andreiu de Mocsonyi a avut loc alaltăieri în Foen cu mare pompă. Ceremonia, care a durat două oare, a sĕvîrşit-o episcopul sêrbesc din Timişoara Nicanor Popovicĭ asistat de numeroşi preoţi din împregiurime. La înmormêntare au participat numeroşi membri ai familiilor Csenovicĭ şi Mocsonyi, precum şi multe rudenii, între care şi prinţul Alexandru Karaghiorghevicĭ. Cântările funebrale le-a executat reuniunea de cântări sêrbească din fabricul Timişoarei.

*

† Stefan Iulian. — Abia s'a înmormêntat Gr. Manolescu şi un alt mare artist al Teatrului-Naţional din Bucuresci părăsesce vieaţa. Veselul, neîntrecutul, ântâiul comic al scenei românesci, St. Iulian, s'a stîns alaltăieri, Joi, la oarele 11 şi jum. dimineaţa, după-cum spun foile bucurescene, în locuinţa sa modestă din dosul Teatrului-Naţional, a cărui scenă a ilustrat-o timp îndelungat. Stefan Iulian era în vîrstă numai de 41 ani. De copil, el arĕta o neresistibilă pornire spre teatru şi pentru „comunicările“ lui era adorat de colegi şi iubit de profesori, pe care totuşi îi supĕra adesea. El a debutat, fără de scirea părinţilor, la vîrsta de 16 ani pe scena dela Grădina cu cai, dovedind deja marele seu talent. Apoi s'a angajat în trupa Fani Tardini ca sufler. În Bucuresci pe alte scene şi mai ales pe aceea a Teatrului-Naţional, Iulian 'şi-a câştigat un adevĕrat renume; pe Iulian toată lumea îl cunoscea şi se poate ḑice că el era cea mai poporală figură de artist din România. Creaţiunile lui Iulian sûnt multe şi aşa încât s'ar fi putut pune pe linie cu cei mai mari artişti din Europa. El putea sĕ se producă pe ori-ce scenă cu siguranţă de a obţinè un succes desĕvîrşit. Eată creaţiunile lui de căpetenie: „Cămătarul“, „Mincinosul“, „Iulian blond sau brun“, Grecul din piesa „Peste Dunăre“, Strul din „Curcanii“, „Ursul din Banul Mărăcine“, „Dodăilă“ din Purcarul şi „Măria Sa“, „Ciubăr-Vodă“ din Despot, „Postumus din Fûntâna Blandusiei“, „Mustachidi din Sfredelul Dracului“, „Cafegiopolul din Unde-'i regele“, Comisarul din „Noaptea furtunoasă“ a lui Caragial, Piperman din „Choufleuri“ şi Jupan, ultima lui creaţiune în „Voevodul Ţiganilor“. Îndată-ce s'a aflat trista scire, cassa Teatrului-Naţional a dat o sumă de 400 lei pentru primele cheltueli de înmormêntare. Ministerul instrucţiunii publice încă va da o sumă, care însĕ nu s'a hotărît încă, ministrul nefiind în Bucuresci în ḑiua aceea. La Teatrul-Naţional s'a arborat steagul negru. Iulian lasă doi copii, un fiu, care este şi dînsul artist dramatic şi o fiică oarbă.

*

Regele Italiei în Genua. După-cum se telelegrafează din Roma, părechia regală italiană va petrece în Genua timp de 3 sau 4 ḑile. Suveraniii italieni vor fi însoţiţi la Genua, afară de ministrul-present Giolitti, cel de externe Brin şi cel de marină Saint-Bon, şi de ministrul de comerciu Lacava. Venirea rspresentanţilor diplomaţi din acest incident la Genua e neprobabilă, deoare-ce nu au fost învitaţi decât din partea comitetului festiv genuez.

*

Scire desminţită. „*Magyar Hirlap*“ a fost adus scirea că în fabrica de iarbă de puşcă fără fum din Pojon s'ar fi sistat lucrul din causă că iarba de puşcă fabricată acolo s'a dovedit a nu fi bună. Această scire a fost adusă în legătură cu demisiunea directorului fabricei Kubin. Contrar acestei sciri, pe care foaia numită o susţine de nou, se depeşează din Pojon, că directorul numit a demisionat din motive interne, şi că dela venirea noului director fabrica continuă cu fabricarea, dând gata câte 6—8 vagoane pe sĕptĕmână. Nu scim acum, care din aceste sciri e adevĕrată.

*

Un comisar de filoxeră luat la goană. O telegramă din Oedenburg anunţă cu data de 9 c., că comisarul de filoxeră Vetter mergênd în ḑiua numită în viile atacate de filoxeră ale unui proprietar de acolo cu o comisiune, pentru distrugerea viieii, a fost luat la goană de vr'o 70 până la 100 de proprietari de vii. Primarul oraşului a făcut imediat arĕtare la procuratură despre acest incident. Procuratura a cerut asistenţă militară în contra rĕsculaţilor şi după ameaḑi o sută de honveḑi au ocupat viile.

*

Întruniri de protestare. Mai mulţi studenţi din Caracel (Romanaţi) au luat iniţiativa sĕ facă o mare întrunire de protestare în contra asupririlor şi brutalităţilor ungurescì. După manifestaţie se va arangia o serată literară în folosul Ligei culturale.

*

Retragerea cancelarului Caprivi. „*Ung. Corr.*“ aduce scirea că mai multe foi germane au dat expresiune presupunerii, că cancelarul Caprivi se va retrage dela postul seu pe la finea anului c. din motive sanitare şi va fi înlocuit prin contele Eulenberg. O telegramă din Berlin desminte însĕ scirea privitoare la succesorul lui Caprivi, anunţând ar fi vorba de o altă persoană, care în timpul din urmă nu a eşit în publicitate.

*

D-şoara Elena Văcărescu, după-cum cetim în „Pester Lloyd“ petrece de present în Mehadia la băi cu părinţii. Dînsa face ḑilnic preumblări mai lungi însoţită de mamăsa şi de o sorá mai mică; altfel familia nu ia parte la vieaţa socială de acolo. Corespondentul foii numite spune, că toţi câţi au făcut cunoscinţă cu d-şoara Văcărescu sûnt încântaţi de frumseţa şi spiritul ei.

*

Episcop asasinat. Mare sensaţie a făcut în toată Italia asasinarea episcopului din Foligno Msgr. Federici. Episcopul se reîntorcea din o călĕtorie de recreaţie. Când servitorul seu, la întrarea trenului în gara dela Foligno, deschise uşa cupeului, care nu-'i fu spaima găsind pe episcopul scăldat în sânge şi masacrat în mod oribil. Asasinul a fost descoperit. El se numesce Paggioni. La el s'au găsit toate obiectele furate dela episcopul.

*

Nonna. Acesta e numele unui gândac, care nimicesce pomii. Gândacul acesta s'a ivit anul trecut în comitatul Murĕs-Turda, pustiind pădurile pe o întindere de 80.000 jugĕre. Mulţumită însĕ mĕsurilor luate de ministerul de agricultură, periculosul gândac a putut fi stîrpit cu desĕvîrşire. Mai puţin liniştitoare e situaţia în comitatul Ciucului unde nonna până acum nu a făcut mari pustiiri, dar' s'a ivit prin multe locuri, mai ales în pădurile învecinate cu România. S'au luat însĕ şi acolo mĕsuri pentru combaterea acestui flagel

*

Rectificare. În „Tribuna“ nr. 173, pag. 691 pe coloana a treia în „Condiţiunile de primire etc., la punctul 2 după cuvintele „cu atât mai vîrtos“, sĕ se cetească: căci pentru şcolari şi studenţi de sexul bărbătesc există din graţia lui Dumneḑeu la diecesele de ambele confesiuni, ear' mai ales la Blaj, Sibiiu, Oradea-mare, Arad şi la asociaţiune peste 300 de burse, ajutoare, împărţiri de pâne etc.

Efect vindecător sigur. Toţi care, în urma constipaţiunii sau mistuirii rele, sufer de slăbire, năduşeală şi dureri de cap, lipsă de apetit sau alte boale, se vindecă radical folosind veritabilele „Moll's Seidlitz-pulver“. Preţul unei cutii 1 fl. v. a. Se expedează ḑilnic pe lûngă rambursă postală prin farmacistul A. Moll, furnisator de Curte c. şi r., Viena, Tuchlauben 9. În farmaciile din provincie sĕ se ceară expres preparate ale lui I. Moll cu marca de scutire şi subscrierea lui.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“.

Paris, 13 August n. Deputatul royalist Breteuil 'şi-a depus mandatul, după-cum a declarat, din causă că Papa nu mai are încredere în royalişti.

Berlin, 13 August n. Scirea, că Prusia ar fi făcut presiune asupra guvernului weimar-ian spre a împedeca ovaţiunile în favorul lui Bismarck, e cu totul scornită.

Londra, 13 August n. Regina a primit demisiunea ministerului Salisbury. Se svonesce, că regina va însărcina astăḑi pe Gladstone cu formarea noului minister.

Constantinopol, 13 August n. Stambuloff a fost primit în audienţă de Sultanul.

Bibliografie.

A apărut:

Raportul camerei comerciale şi industriale din Braşov despre situaţiunea economică din circumscripţia ei în anul 1891. Braşov, 1892. Proprietatea şi editura camerei comerciale şi industriale din Braşov.

Raportul general al societăţii de lectură „Petru Maior“ a tinerimii române dela universitatea din Budapesta pe anul şcolastic 1891/92. Localitatea societăţii: IV., Sóutcza 6, II., 14.

Profesorul F. Loeffler din Greifswald a scos de sub tipar, în limba germană, o lucrare întitulată „Stîrpirea şoarecilor de câmp în Tesalia“ (*Vernichtung der Feldmäuse in Tesalien*) şi „Combaterea şoarecilor de casă“ (*Bekampfung der Hausmäuse*). Lucrarea dlui profesor Loeffler a fost publicată în „*Centralblatt für Bacteriologie und Parasitenkunde*“ şi e de mare interes pentru agricultori.

A eşit de sub tipar în editura tipografiei curţii regale din Bucuresci F. Göbl şi fii: „*Nouele condiţiuni generale pentru intreprinderi de lucrări publice*“. Preţul 1 leu. Spre vênḑare la editori, Pasagiul Român nr. 12 şi la principalele librării din Bucuresci.

Volumul al V-lea din „*Istoria Românilor în Dacia-Traiană*“, de A. D. Xenopol, profesor la universitatea din Iaşi, a eşit de sub tipar şi se află de vênḑare în Bucuresci la librăriile Socec, Haimann şi Alcalay. Cuprinde în 770 de pagine istoria epocei fanariotă 1711—1821, fiind lucrată cu aceeaşi îngrijire ca şi volumurile apărute mai nainte, pretutindenea pe base documentale reproduse sau indirecte mai biue de 1500 de note.

A fost editat şi o lucrare a parte sub titlul „*Epoca Fanarioţilor*“ fără legătură cu celelalte volume, aşa că poate fi procurat şi a parte.

În editura „Librăriei şcoalelor“ C. Sfetea din Bucuresci a apărut:

NOTE şi SCHIŢE, *de I. L. Caragiale, şi se află de vênḑare la toate librăriile. În Sibiiu se găsesce la librăria W. Krafft.*

A apărut:

„*A román nyelv eredete. A nemzet alakulása stb.*“ (Originea limbii române. Formarea naţiunii etc.) De Dionisie Păscuţiu, advocat în Făget. Lugoş, 1892. Tipografia Carol Traufellner.

În editura tipografiei „Gutenberg“, Iosif Göbl, din Bucuresci a apărut:

Amintiri din rĕsboiul austro german dela 1866 (Românii din oştirea austriacă), de Gabriel Andreiaşi, fost sublocotenent.

A apărut:

„*Valea vieţii*“, de Ar. Densuşianu. Iaşi, 1892. Tipografia-Naţională. Strada Alexandri.

Călindarul ḑilei.

2/14 Aug. 1892

Iulian: Ad. Mosc St. Stefan.

Gregorian: Eusibiu.

Soarele: rĕsare 4.16, apune 6.42.

Buletin meteorologic.

Sibiiu, 13 Aug. n. 7 oare dimineaţa.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 724.7)		Temperatura după Celsius	Maximul şi minimul de temperatură	Direcţia ventului
Observată	Diferenţa din preḑiuă			
725.3	--1.5	+19.0	+31.4+17.0	S

Din ţeară 4 August n. 7 oare dimineaţa.

Staţiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vêntul	
			direcţia	tăria
Budapesta . .	757	+15.4	V	5
Sătmar . . .	756	+17.0	SV	2
Cluj	754	+16 8	--	—
Orşova . . .	756	+19.4	V	1
Arad . . .	757	+15.6	V	3
Panciova . .	757	+17.2	SV	5

Sosiţi în Sibiiu.

La 13 August n.

Hotel „*Neurihrer*“. B. Pausinger, oficer, din Braşov. G. Greseke, oficer, din Braşov. T. Bakir Beg, din Braşov. Baron Stajanovics, proprietar, din Cluj I. Hell, A. Wagner, comercianţi, din Viena.

Hotel „*Meltzer*“. I. Iosof, din Bucuresci. I. Moldovan, din Petroşeni. Th Ivanov, din Rusciuc. F. Kinn, din Dredat.

Economie.

Concesiuni pentru căi ferate. Ministrul de comerciu reg. ung. a acordat concesiuni prealabile pe câte un an pentru următoarele căi ferate: Contelui Ioan Nemes pentru o cale ferată dela Maramurĕş la Cârlibab până la graniţă, mai departe dela Bistriţa peste Borgo-Prund până la graniţa ţerii; deputatului Cornel Abrányi jun. pentru o cale ferată vicinală dela Murĕş-Oşorheiu până la Parajd.

—*—

O consignaţiune a firmelor din Rusciuc. Camera comercială din Braşov vestesce, că ministrul de comerciu ungar a transmis spre folosire biuroului de informaţiune budapestan o consignaţiune a tuturor firmelor mai însemnate din piaţa Rusciucului. Numita cameră vestesce mai departe că, la cerere, biuroul de informaţiune 'i-a pus la disposiţie o copie, de pe acea consignaţiune, pe care ce-'i interesaţi o pot vedè în biuroul aceleia.

Piaţa cerealelor din portul Brăila.

Operaţiile efectuite în 28 Iulie v. 1892.

Th. Dimitriadi lui Sig. Mendl, grâu 1300 hect., 9.80 lei. Th. Dimitriadi lui Sig. Mendl, grâu 2300 hect., 11 lei. J. J. Paspati lui Sig. Mendl, grâu 2580 hect., 10.25 lei. M. Portocală lui I. Milas & fiiu, grâu 1200 hect., 9.50 lei. A. Zerman lui Sig. Mendl, grâu 1200 hect., 10.60 lei. C. Cotis lui G. Nicolopulo, orz 1200 hect., 5.90 lei. C. Cotis lui G. Nicolopulo, orz 750 hect., 6.15 lei. D. Mataranga lui Frenghel, orz 10 v. 9.25 lei. J. Bujes lui Frenghel, orz 500 hect., 6 lei. C. Dimitriadi lui Peiranu fils & Co., porumb 6650 hect., 7.97½ lei. C. Cotis lui A. Erfling, porumb 2800 hect., 8.35 lei. C. Cotis lui A. Erfling, porumb 1700 hect., 8.35 lei. Th. Dimitriadi lui L. Mendl & Co., porumb 5800 hect., 8 lei. O. Silberstein, Peiranu fils & Co., porumb 2300 hect., 8 lei. J. J. Paspati lui L. & M. Feitler, orz 2030 hect., 6 lei. Gard. & & Marcheto lui Weing. & Etling, grâu 1300 hect., 10.50 lei. Geavidi lui Hirsch, grâu 1600 hect., 10.45 lei. Geavidi lui Hirsch, grâu 2500 hect., 10.45 lei. G. Cambano lui M. Cohen, grâu 3000 hect., 11.30 lei. N. V. Perlea lui M. Cohen, grâu 3190 hect., 12.05 lei. Fraţii Cucl. & Mih. lui M. Cohen, grâu 7280 hect., 11.75 lei. A. Lombardo lui F. Carnevali, grâu 1725 hect., 10 lei. Chrisoveloni fr. L. & M. Feitler, grâu 7000 hect., 11.30 lei. M. Portocală lui Hirsch, grâu 4000 hect., 10.55 lei. M. Portocală lui Hirsch, grâu 1450 hect., 11 lei. M. Portocală lui Hirsch, grâu 3000 hect., 11.30 lei. M. I. Marghiloman lui Hirsch, grâu 1300 hect., 12.65 lei.

Preţul mărfurilor.

Piaţa din Sibiiu. Dela 12 August. Grâu frumos 76 până 80 chilo fl. 5 80 până 6.40, grâu mestecat 70 până 74 chilo fl. 4.90 până 5.60, sĕcară 70 până 74 chilo fl. 3.60 până 4.—, orz 62 până 66 chilo fl. 3.40 până 3.80, ovĕs 42 până 48 chilo fl. 2.30 până 2.80 cucuruz 70 până 74 chilo fl. 3.60 până 4.—, mălaiu 78 până 82 chilo fl. 4.— până 4.50, cartofi 68 până 70 chilo fl. 1.10 până 1.30, sĕmênţă de cânepă 48 până 50 chilo fl. 7.— până 8.—, mazĕre 76 până 80 chilo fl. 5.— până 5.50, linte 78 până 82 chilo fl. 6.— până 7.- -, fasole 76 până 80 chilo fl. 4.50 până 5.—, păsat de grâu 100 chilo fl. 15. până 15.60, făină nr. 1 fl. 15.--, făină nr. 3 fl. 14.—, făină nr. 5 fl. 13.— slănină 100 chilo fl. 54.—. până 56.—, unsoare de porc fl. 56.— până 58, sĕu brut 100 chilo fl. 20.— până 22.—, sĕu de lumini fl. 33.— până fl. 34.—, lumini turnate de sĕu fl. 38.—. până fl. 40.—, săpun fl. 20 până 30.—, fên 100 chilo fl. 1.20 până 1.40, cânepă fl. 32.— până 35.—, lemne de foc uscate m. cub. fl. 3.— până 3.25, spirt p. 100 L. % 52 până 55 cr., carnea de vită chilo 52 cr. până 62, carnea de viţel 40 până 55 cr., carnea de porc 48 până 54 cr., carnea de berbece 28.— până 32 cr., ouĕ 10 cu 20 până 24 cr.

Piaţa din Mediaş. Dela 11 August Grâu frumos hectolitrul fl. 5.50 până fl. 6.—, grâu mestecat fl. 4.90 până fl. 5.10, sĕcară fl. 3.40 până fl. 3.60, cucuruz fl. 3.40 până fl. 3.50, ovĕs fl. 2.40 până fl. 2.50, orz fl. —.— până —.—, sĕmênţă de cânepă fl. 7. – până fl. 7.50, sĕmênţă de in fl. —.— până fl. —.—, fasole fl 4.— până fl. 4.20, mazĕre fl. 3.80 până fl. 4.—, linte fl. —.— până fl. —.—, cartofi fl. 1.20 până fl. 1.50 mălaiu fl. 10.— până fl. —.—, sĕu brut 100 chilo fl. 20.— până fl. 22.—, lumini turnate de sĕu fl. 36.— până fl. 40, unsoarea de porc fl. 50 până 55, slănină fl. 48—. până fl. 50, cânepa fl. 30.— până 33—, fên fl. 1.50 până 1.70, săpunul 100 buc. fl. 20 până 30 fl., spirt pro hectolitru fl. 55.— până 57, carnea de vită chilo 52 până 56 cr., carnea de viţel 48 cr. până 56 cr., carnea de porc 48 până 32, carnea de miel —.—, ouĕ 6 cu 10 cr.

Dr. Sterie N. Ciurcu,

IX., Pelikangasse nr. 10, Viena.

Consultaţiuni cu celebrităţile medicale şi cu specialiştii dela facultatea de medicină din Viena. [2759] 20

Consultaţiuni şi prin corespondenţă.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 11 August n. 1892.

Sĕminţe	Qualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	Preţul per 100 chilogr. până	Qualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilo dela	Preţul per 100 chilo până
Grâu Bănăţenesc vechiu	74	—.—	—.—	75	8.—	8.20
Grâu dela Tisa „	74	—.—	—.—	75	8.—	8.20
Grâu „ Pesta „	74	—.—	—.—	75	7 95	8.15
Grâu de Alba-Reg. „	74	—.—	—.—	75	8.—	8.20
„ „ Bacica „	74	—.—	—.—	75	8.—	8.20
Grâu ung. de Nord	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—

Sĕminţe, vechi ori noue	Soiul	Qualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	Preţul per 100 chilogr. până
Sĕcară		70—72	6.40	7.60
Orz	Nutreţrs	60—62	5.40	5.60
„	de vina	62—64	—.—	—.—
„	de bere	64—66	—.—	—.—
Ovĕs	—	39—41	5.50	5 85
Cucuruz (porumb)	bănăţ.	75	4.65	4.70
„	de alt soiu	73	4.60	4.55
Meiu		—	9 7/8	5.20
Hrişcă		—	10.60	10.80

Marfa pe termin.		Bani per 100 chilogr.	Marfă per 100 chilogr.
Grâu	de primă.	7.92	7.94
„	de toam.	7.54	7.94
Cucuruz	Iulie-Aug.	4.67	4 69
„	Aug-Sept.	4.83	4 85
Ovĕs	Maiu-Iun.	5.16	5 18
„	de toam.	5 36	5.38

Producte diverse (Preţul pe 100 chilograme)	Soiul	Cursul dela	Cursul până
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	32.—	36.—
„	roşie	45.—	55 —
Oleu de rap.	rafinat	36 —	37 —
Uns. de porc	dela Pesta	53 50	53 75
„	dela ţeară	—.—	—.—
Slănină	svêntată	46.—	46.50
„	afumată	51.—	52.—
Sĕu		35.—	36.—
Prune		13 75	15.50
Lictar	slavon, nou	23.—	23 50
„	bănăţenesc	20.50	21 25
Miere	brută	—.—	—.—
„	galbină străcurată	39.50	40 —
Ceară	de Rosenau	140.	141.
Spirt	brut	17.—	17.50
„	Drojdiuţe de spirt	20.—	20 50

Cursul pieţei din Sibiiu.

Din 12 August n. 1892.

	Cump.		vênd.
Hârtie-monetă română . .	Cump.	9.45	9.52
Lire turcesci	„	10.60	10.70
Imperiali	„	9.60	9.70
Ruble rusesci	„	1.17	1.18

Bursa de Budapesta.

Din 11 August n. 1892.

Renta de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	110 80
„ „ hârtie „ 5%	100.50
Împrumutul căilor ferate ung.	120.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune).	117.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	100 55
Bonuri rurale ung.	94.50
„ „ croato-slavone	95 —
Obligaţiunile desp. regaliilor	100.—
Împrumut cu premiu ung.	142.—
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin . .	136 —
Renta de hârtie austriacă	96.—
„ de argint austriacă	95.50
„ de aur austriacă	113.75
Losurile austriace din 1860	151.—
Acţiunile băncii austro-ungare	993.—
„ „ de credit ung.	362.—
„ „ „ „ austr.	317.30
Scrisuri fonciare ale institut. de cred şi economii „Albina“	101.—
Argintul	—.—
Galbeni împĕrătesci	5.67
Napoleon-d'ori	9.50
Mărci 100 imp. germane	58.45
Londra 10 Livres sterlingi.	119.40

Bursa de Viena.

Din 11 August n. 1892.

Renta de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	110.90
„ „ hârtie „ 5%	100.45
Împrumutul căilor ferate ung.	120.40
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	117.50
(Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost. ung. 2-a emisiune)	100.25
Bonuri rurale ung.	94.20
„ „ croato-slavone	105.—
Împrumut cu premiu ung.	142.50
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin . .	136 70
Renta de hârtie austriacă	95.05
„ „ argint austriacă	95 70
„ „ aur austriacă	113.80
Losuri austr. din 1860	150.75
Acţiunile băncii austro-ungare	990.—
„ „ de credit ung.	362.50
„ „ „ „ austr.	315.25
Argintul	—.—
Galbeni împĕrătesci	5.66
Napoleon-d'ori	9.49
Mărci 100 imp. germane	58 47½
Londra 10 Livres sterlingi	121.25

Bursa de Bucuresci.

Din 29 Iulie st. v. — 4 oare p. m.	Cassa	Ultim
Renta rom. per 1875 5% . .	99.25	—.—
Renta română amort. 5% . .	97—	—.—
„ (Schuldverschreib.) . .	—.—	—.—
Oblig. de stat. C. F. R. 6% .	101.50	—.—
Renta rom. (Rur. conv.) 6% .	278.—	—.—
Împrumutul municipal 5% . .	—.—	—.—
Scrisuri func. rurale 7% . .	98.—	—.—
Scrisuri func. rurale 5% . .	104.50	—.—
Idem urbane 7%	102.—	—.—
„ 6%	93.—	—.—
„ 5%	84.—	—.—
Banca Naţ. (500 lei vĕrs. intr.)	1673	—.—
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vĕrs.)	393	—.
Soc. de Asig. Naţ. (200 lei vĕrs.)	410	—.—
Soc rom. de reasig.	101	—.—
Soc. r. de con. (250 lei vĕrs.)	—.—	—.—
Oblig. Cassei Pensiunilor .	—.—	—.—
Agio	—.—	—.—
Schim	—.—	—.—
Londra 3 luni	—.—	—.—
„ cek	—.—	—.—
Berlin 3 luni	—.—	—.—
„ cek	—.—	—.—
Paris 3 luni	—.—	—.—
„ cek	—.—	—.—
Viena	—.—	—.—
„	—.—	—.—
Agio	—.—	—.—

Pentru redactiune responsabil: **Andreiu Balteş.**

Moll's Seidlitz Pulver.

(Pravuri-Seidlitz ale lui Moll).

Veritabil numai atunci, când fiecare șatulă este provĕdută cu marca de scutire și cu iscălitura lui A. Moll.

Efectul vindecător durabil al **pravurilor-Seidlitz ale lui A. Moll** contra celor mai cerbicoase boale **de stomach și de pântece**, sgârciuri și arsură de stomach, **obstipație** habituală, boale de ficat, **congestiuni de sânge**, hemorroiḑi și cele mai diferite **boale femeiesci**, au procurat acestui excelent mijloc de casă de mai multe decenii o rĕspândire ce mereu cresce.

Prețul unei șatule originale sigilate 1 fl. v. a.

Falsificate se urmăresc judecătoresce.

Moll's Franzbranntwein u. Salz

(Vinars sărat și sare al lui Moll).

Veritabil numai atunci, când fiecare flacon poartă marca de scutire alui **A. Moll** și este închisă cu plomba **„A. Moll“.**

Vinarsul sărat al lui Moll este un mijloc poporal bine cunoscut cu deosebire ca **mijloc alinător de durere pentru frotare la podagră și reumatism** și la alte urmări ale rĕcelii.

Prețul unui flacon original plombat 90 cr.

Moll's Salicyl-Mundwasser.

(Apă de gură de salicil alui Moll).

(Basată pe natron cu acid de salicil).

Curățind ḑilnic gura este cu deosebire importantă pentru copîi de ori-ce etate și pentru oameni mari, căci asigurează conservarea dinților sănĕtoși și scutesce de durere de dinți.

Prețul unui flacon provĕḑut cu marca de scutire alui A. Moll 60 cr.

Expediția principală prin

Farmacistul A. MOLL, furnisor de curte imp. și regesc,

Viena, Tuchlauben 9.

Comande din provincie se efectuează ḑilnic prin rambursă postală.

În deposite sĕ se ceară expres preparatele provĕḑute cu iscălitura și marca de scutire alui A. Moll.

[1615] 22—52

Deposite în Sibiiu:

La farmacistii **Carol Herzberg** și **C. Müller.**

Doi învĕțăcei

se caută pentru

tipografia „Institutului Tipografic“

în Sibiiu.

Tocmai a apărut:

Clara Milică

Novelă

de

I. Turghenev.

Traducere din limba rusă

de

Enea Hodoș.

Institut Tipografic în Sibiiu.

A eșit tocmai de sub tipar:

HOMO SUM.

ROMAN

DE

GEORGE EBERS.

Prețul 1 fl. sau 2 lei 50 bani.

Institutul Tipografic în Sibiiu.

INSTITUT TIPOGRAFIC în Sibiiu.

Au eșit de sub tipar:

A doua edițiune

din

ȚINEREA VITELOR

de

Eugen Brote,

president al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu“.

Prețul unui exemplar **12 cr. v. a.**

NOVITĂȚI!

Cămeși de turiști țĕsute,

din cel mai bun material, într'o coloare sau vĕrgate, cu guler lat rĕsfrânt și 2 buzunare de piept, mărime completă, lucrate excelent.

1 buc. fl. **1.20.**

Cingĕtori de mĕtasă

1 metru de lungi, 6 cm. late, cu cataramă duplă de argint în forma șerpelui.

1 buc. **50** cr.

Pălărie de turiști

din pâslă cal. I. cu fundă lată de mĕtasă

fl. **2.—**

Cravate de turiști

3 buc. fl. **1.—**

Trimite pe lûngă rambursă [3281] 5—10

EMIL STORCH,

Viena, I. Salzgasse nr. 102.

Institut tipografic în Sibiiu.

A eșit de sub tipar și se află de vêndare la **Institutul tipografic**, societate pe acții în Sibiiu

MEMORIALUL

archiepiscopului și metropolitului

Andreiu baron de Șaguna

sau

luptele naționale-politice ale Românilor

1846—1873

de

NICOLAE POPEA,

archimandrit-vicar archiepiscopesc.

Tomul I.

Prețul 1 fl. 30 cr.

Magazină mare de mobile.

A. Verboș în Arad.

A. VERBOȘ,

mare fabrică de mobile în Arad.

Piața-Andrássy Nr. 6, casa propriă, întră hotelul „Trei crai“ și „Cheia“

(întrarea de cătră piață).

Ofere [1179] 16—25

Depositul sĕu de mobile

bine arangiat, și provĕḑut cu tot soiul de mobiliatură pentru:

saloane, prândătoare, dormitoare și birouri.

Prețuri moderate, serviciu prompt.

Piața-Andrássy Nr. 6, întră hotelul „Trei crai“ și „Cheia“.

A. Verboș în Arad.

„ZACHERLINUL“

e cel mai renumit mijloc în contra tuturor insectelor.

Semnele „Zacherlinului“ ce are un efect uimitor sûnt:

1. Sticla sigilată. 2. Numele „Zacherl“.

[1784] 9—12

Prețul: 15 cr., 30 cr., 50 cr., 1 fl.

În **Sibiiu** la dl **J. B. Misselbacher sen.,**	În **Sibiiu** la dl **Josef Schwarz,**	În **Sibiiu** la dl **Friedr. Ziegler,**
„ „ „ „ **Ludwig Fuchs,**	„ „ „ „ **Wilh. Frank,**	„ „ „ „ **Ludwig Kurowski,**
„ „ „ „ **Franz J. Wagner,** (vorm. Const. Bugarsky),	„ „ „ „ **R. Gardik,**	„ „ „ „ **F. A. Reissenberger,**
„ „ „ „ **Josef Wagner,**	„ „ „ „ **Jul. Ballmann,**	„ „ „ „ **Andreas Göbbel,**
„ „ „ „ **Joh. Billes,**	„ „ „ „ **Friedr. Homm,**	„ „ „ „ **Mich. Mathias,**
„ „ „ „ **Gustav Gürtler,**	„ „ „ „ **Gust. Frank,**	„ „ „ „ **Rud. Schuster,**
„ „ „ „ **Carl Herzberg,** Apoth.,	„ „ „ „ **Gustav Kessler,**	„ „ „ „ **Jos. Zimmermann,**
„ „ „ „ **G. W. Grohmann,**	„ „ „ „ **Josef Jikeli,**	
„ „ „ „ **Franz Jahn Söhne,**	„ „ „ „ **K. Tartler,**	
	„ „ „ „ **C. A. Markovatz.**	

Legea veterinară.

Prin articolul de lege VII. din 1888 s'au regulat în patria noastră afacerile veterinare. Nu numai fiecare **proprietar** de vite are trebuință de cunoscința dispositiilor acestei legi, dar' și toate **primăriile comunale**. Acì se reglează toate afacerile cu **pasapoarte**, cu **tîrgurile de vite**, cu **boalele contagioase** etc. etc. Dl **Tormay Béla**, secretar de stat în ministerul de agricultură, a publicat o **explicațiune poporală** a acestei legi. Reuniunea agricolă română din Sibiiu s'a îngrijit pentru traducerea acelei broșuri în limba română, care poartă titlul:

Învĕțătorul Munteanu

împărtășesce economilor cele mai de lipsă cunoscințe

despre

LEGEA VETERINARĂ

și

BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dînșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(134 pag. VIII.).

Broșura costă **30 cr.** (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpĕra dela

Institutul Tipografic în Sibiiu.

Editura și tiparul Institutului Tipografic în Sibiiu, sub responsabilitatea lui Ioan Popa Necșa.